

كه تېنىڭ بىنا قىلىنىشى

كەئبە ئاللاھنىڭ ئۆيى ۋە مۇسۇلمانلارنىڭ قىبلىگاھىدۇر،
ئاللاھ ئۇنى تەۋھىدنىڭ مۇنارى ۋە ئىبادەتنىڭ سىمۋولى
قىلغان. ئۇ ئاللاھقا ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن سېلىنغان
تۇنجى ئۆي بولۇپ، «بەيتۇللاھ» دەپمۇ ئاتىلىدۇ، ئۇنىڭ
مەنسى «ئاللاھنىڭ ئۆيى» دېگەن بولىدۇ.

ئۇلۇغ كەئبىنىڭ تارىخى ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام بىلەن
ئوغلى ئىسمائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ زامانىدىن باشلىنىدۇ.
ئەينى ۋاقىتتا ئاللاھ ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنى ئائىلىسى
بىلەن بىللە مەككىدە تۇرۇشقا بۇيرۇغان. ئۇ چاغدا مەككە
نە سۇ، نە ئوت - چۆپ تېپىلمايدىغان بىر چۆللۈك
بولۇپ، ناھايىتى ئاز ئادەم ياشايتتى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام مەككىگە ئورۇنلاشتى، ئىسمائىل ئەلەيھىسسالام چوڭ بولغاندىن كېيىن ئاللاھ ئۇ ئىككەيلەننى كەئبىنى بىنا قىلىشقا بۇيرۇدى. ئاتا - بالى ئىككەيلەن ئاۋۋال كەئبىنىڭ ئۇلىنى قوپۇردى. ئىسمائىل ئەلەيھىسسالام دادىسىغا تاشلارنى سۇنۇپ بېرەتتى، ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئۇلارنى ئورنىغا قوياتتى. كەئبىنىڭ تېمى ئاستا - ئاستا ئېگىزلەپ، قول يەتمەي قالدى.

ئسمائىل ئەلەيھىسسالام قولاي بولۇشى ئۈچۈن
دادىسىنىڭ پۇتىغا يوغان بىر تاش قويۇپ بەردى. ئاتا
- بالا ئىككەيلەن ئاللاھقا دۇئا قىلىپ يەنە ئىشنى
داۋاملاشتۇردى. كەبىنىڭ قۇرۇلۇشى ئاخىرى تولۇق پۈتتى.

كەئبە پۈتكەندىن كېيىن ئاللاھ ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامغا:
«ئىنسانلارنى بەيتۇللاھنى تاۋاپ قىلىشقا چاقىرغىن»
دېدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام: «ئى رەببىم، مېنىڭ ئاۋازىم
ئۇلارغا يەتمەيدىغان تۇرسا، سېنىڭ بۇيرۇقىڭنى قانداق
يەتكۈزىمەن؟» دېدى.

ئاللاھ: «سەن ئۇلارنى چاقىرىۋەرگىن، سېنىڭ ئاۋازىڭنى
ئۇلارغا مەن ئاڭلىتىمەن» دېدى.

شۇنىڭ بىلەن ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئورنىدا تۇرۇپلا:
«ئى ئىنسانلار! رەببىڭلار بەيتۇللاھنى ئۆزىگە ئىبادەت
قىلىدىغان ئۆي قىلىپ بېكىتتى، ئۇنى تاۋاپ قىلىڭلار»
دەپ ندا قىلدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنىڭ نىداسىنى ئاڭلىغان پۈتۈن
شەيئىلەر ۋە ئاللاھ ھەج قىلىشنى تەقدىر قىلغان بارلىق
كىشىلەر ئۇنىڭغا ئاۋاز قوشۇپ: «ئى رەببىمىز، بىز
تەييارمىز، بىز تەييارمىز...» دېيىشتى.

كەئبە پۈتۈن دۇنيا مۇسۇلمانلىرى يۈزلىنىدىغان
ئاللاھنىڭ ئۆيىدۇر. مۇسۇلمانلار دۇنيانىڭ قانداق يېرىدە
بولۇشىدىن قەتئىينەزەر كەئبىگە قاراپ ناماز ئوقۇيدۇ. ھەر
يىلى مىليونلىغان مۇسۇلمان ئىسلامنىڭ بەشىنچى ئاساسى
بولغان ھەج ئىبادىتىنى ئادا قىلىش ئۈچۈن مەككىگە
كىلىپ بەيتۇللاھنى تاۋاپ قىلىدۇ.

بەيتۇللاھنىڭ ئەتراپىدىكى ئىنسان، ھايۋان، ئۇچار -
قۇش ۋە دەل - دەرەخ قاتارلىق جانلىقلارنىڭ ھېچقايسىسىغا
زىيان يەتكۈزۈشكە بولمايدۇ. بەيتۇللاھتا قىلىنغان خەيرى
- ئېھسان، سەدىقە، فىدىيە ۋە قۇربانلىقلار بىلەن نۇرغۇن
پېقىر، مسكىن ۋە مۇساپىرلارنىڭ ئېھتىياجى قامدىلىدۇ.
بەيتۇللاھتا يەنە ھەج، ئۆمرە ۋە تاۋايقا ئوخشاش ئۇلۇغ
ئىبادەتلەر قىلىنىدۇ.

